

**DET KONGELIGE
MILJØVERNDEPARTEMENT**

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Landbruks- og matdep.	
Saksnr.: 2006 / 1576	Doknr.: 25
Mottatt: 22 NOV 2006 ASR/ SEB	
Saksben.: ASU	Ark.: 483.2
Keep:	AVSKR.:

Deres ref
200601576-/TSA

Vår ref
200602206-/EIB

Dato
21 NOV 2006

Endringer i forskrift om seter og tilleggsjord i statsallmenningene - Høring av forskrift med merknader

Miljøverndepartementet (MD) viser til høringsbrev datert 8.6.06. Vi viser også til e-post korrespondanse med Landbruks- og matdepartementet (LMD) hvor vi fikk utsatt høringsfrist.

Det synes uklart for oss hvorvidt det er hele forskriften som er sendt på høring, eller om det bare er de foreslåtte endringer som er gjenstand for høring. Av denne grunn har vi også valgt å kommentere enkelte ting i forskriften som ikke er foreslått endret.

Vi mener det er en svakhet at regional kulturminneforvaltning i fylkeskommunene og Sametinget ikke har fått forskriften til høring. I tillegg til at de har en rolle knyttet til forskriften har de også konkrete erfaringer om hvordan forskriften har fungert frem til nå, blant annet i seterfylker som Oppland.

Generelle kommentarer

Seter og seterdrift inneholder grunnleggende kulturhistoriske verdier knyttet til selve drifta og driftsformen, og ikke minst verdier knyttet til landskapet og de konkrete kulturminnene seterdrifta har skapt, som for eksempel bygninger, veifar, utløper, stakksteder, steingjerder m.v. Når det gjelder setring er Norge blant de få land i verden som fremdeles har en aktiv seterkultur. Dette dreier seg om særpregete landskap som Norge har et internasjonalt ansvar for å ta vare på.

Det vises til at endringen av seterforskriften skal gi rom for å gi seterbrukeren "flere ben å stå på". Dette kan bidra til at seterlandskapet skjøttes og bygninger vedlikeholdes. Det er imidlertid viktig at utvidet bruk av setrene ikke går på bekostning av de verdiene denne bruken faktisk baseres på. Næringsutviklingen på setrene kan også være en utfordring i forhold til å ivareta de kulturhistoriske verdiene og seterlandskapet, og det er viktig at denne utviklingen er bærekraftig i forhold til miljøverdier knyttet til kultur og natur.

LMD skriver at enkelte av arbeidsgruppens anbefalinger ikke gjør det nødvendig med forskriftsendringer, men endringer i den praksis som er ført. Dette gjelder bl.a. utvisning av seter og at også andre hensyn enn melkeproduksjon kan vektlegges, som for eksempel småskala turistmessig utnytting av seter. MD forutsetter at en endring av aktiviteter og bruk av seter er i tråd med eventuelle verneforskrifter som gjelder for området. Dette bør gjenspeiles i rundskrivet.

Hvis forskriftsendringene fører til en økt aktivitet mht ombygginger og nybygg er det svært viktig at regional kulturminneforvaltning får disse sakene til uttalelse. Vi ber derfor om at LMD understreker denne høringsplikten i forbindelse med at ny seterforskrift gjøres kjent.

Kommentarer til de enkelte paragrafer

§§1, 2 og 3

Regional kulturminneforvaltning bør få anledning til å uttale seg om utvisning av ny seter. Trolig ikke mange saker, men de er viktige å fange de opp. Vi stiller oss kritiske til forslaget om at Statsskog skal kunne fjerne eventuell hus dersom utvisningen ikke blir ført over til annen eiendom. Regional kulturminneforvaltning må gis anledning til både å uttale seg og å ha ankemulighet om Statsskog likevel beslutter å fjerne hus.

§ 6

I merknadene her står det omtalt at kommunens veiledende uttalelse bør omhandle samme forhold som nydyrkningsforskriftens § 5 omtaler, nemlig tiltakets eventuelle innvirkninger på natur- og kulturlandskapsverdiene. MD vil minne om at etter nydyrkningsforskriften skal regional kulturminneforvaltning gis anledning til å uttale seg i alle saker. Det bør presiseres at kommunen skal sørge for tilsvarende rutiner i disse sakene.

§ 13

I merknaden til § 13 står det: "... skal fjellstyret gi melding til kulturmyndighetene etter kulturminneloven". Dette foreslås erstattet med: "... skal fjellstyret innhente uttalelse fra regional kulturminneforvaltning". MD forutsetter at en slik uttalelse som hovedregel skal legges til grunn når vedtak fattes, og at dette legges inn i merknadene.

§ 14

I merknadene til § 14 står det at "*forholdet til kulturminneloven gjelder tilsvarende*". Dette er upresist ettersom hensikten i bestemmelsen er at regional kulturminneforvaltning skal ha saken til uttalelse.

Forlag til endring: "Som for § 13 skal fjellstyret innhente uttalelse fra regional kulturminneforvaltning.

I arbeidsgruppens rapport står det: "*For så vel nybygg som endringer av bestående bygg må det stilles vilkår om at bygningene fremstår som en integrert del av lokale setertradisjoner og kulturlandskapets egenart*". MD mener at en liknende formulering bør tas inn i merknadene til §§ 13 og 14.

Dersom oppsetting av hus ihht §§ 13 og 14 skjer innenfor områder som er vernet, forutsetter MD at slik aktivitet ikke strider imot gjeldende verneforskrifter.

§§ 22 og 23

Dersom oppsetting av hus ihht §§ 22 og 23 skjer innenfor områder som er vernet, forutsetter MD at slik aktivitet ikke strider imot gjeldende verneforskrifter.

§ 26

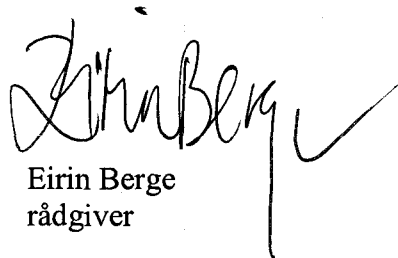
MD foreslår at denne bestemmelsen utvides og også understreker samarbeidet mellom regional kulturminneforvaltning og Statsskog/fjellstyret med henvisning til hvilke bestemmelser i forskriften som er aktuelle i dette samarbeidet. Samtidig bør det i merknaden sies noe om forholdet til automatisk freda kulturminner. Få seterbygninger er vedtaksfredet men kan likevel ha store verneverdier. Omtale av plan- og bygningsloven er også aktuell her.

Videre kontakt med hensyn til formuleringer av forskriften og merknader bør tas direkte med Riksantikvaren som vil bistå i det videre arbeidet.

Med hilsen

Kjersti Gram Andersen (e.f.)
avdelingsdirektør

Eirin Berge
rådgiver

Kopi: Riksantikvaren
Direktoratet for naturforvaltning